

3. Теорія грошей. URL:[https://uk.wikipedia.org/wiki /%D0%A2 %D0% B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%B9](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%B9)

Трунько Вікторія Сергіївна,
здобувачка вищої освіти рівня «бакалавр» 2 курсу,
факультету фінансів і банківської справи;
науковий керівник:
Кир'язова Т.О.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів;
Одеський національний економічний університет

ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Забезпечення стабільного функціонування фінансової системи України в сучасний період набуває особливого значення і виступає важливою передумовою економічного розвитку та зростання соціального благополуччя. Фінансова система виступає як головний каталізатор економічної стабільності. Якщо вона функціонує нестабільно, це може викликати фінансову кризу і зниження життєвого рівня населення. Крім того, нестабільність фінансової системи може погіршити довіру громадськості до фінансових установ і влади загалом.

Стан фінансової системи країни можна аналізувати через призму реалізації фінансової політики. Реалізація фінансової політики держави здійснюється у вигляді комплексу заходів, що здійснюються державою в межах наданих їй функцій та повноважень у сфері фінансової діяльності суб'єктів господарювання та фінансових інституцій, громадян і безпосередньо держави з метою вирішення певних завдань і досягнення поставлених цілей [7].

Проаналізуємо основні макроекономічні показники на прикладі ВВП на душу населення, індексу споживчих цін (ІСЦ) і державного боргу, щоб визначити зміни в умовах проведення фінансової політики (рисунки 1,2 і 3).

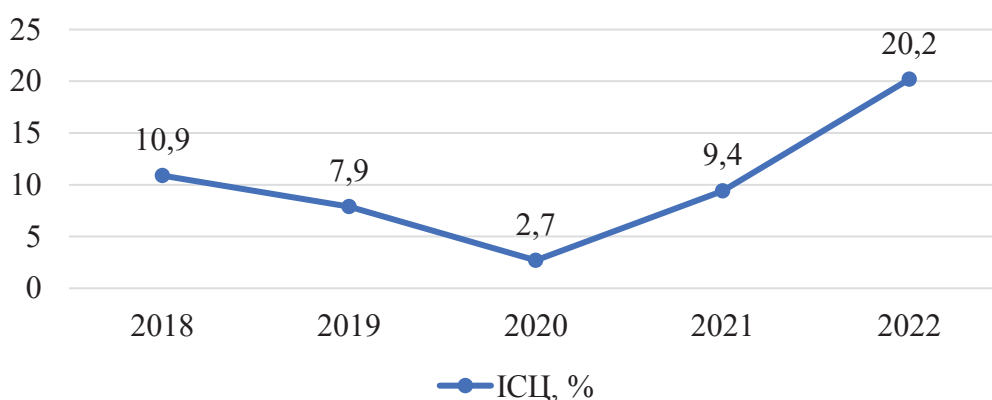

Рис. 1. Номінальний ВВП України з 2018 по 2022 рр. з розрахунку на одну особу населення

Джерело: складено автором за даними [1].

ВВП на душу населення - це економічний показник, що вимірює взаємозв'язок між рівнем доходу країни та її населенням. Для цього валовий внутрішній продукт зазначеної території ділиться на кількість жителів [2]. Наведені дані на рис. 1 свідчать, що ВВП на душу населення має тенденцію до зростання, але через воєнний стан у 2022 році, незважаючи на значну кількість населення, яке виїхало за кордон, спостерігається зменшення кількості ВВП. За даними сайту Центра розвитку інновацій з 24 лютого 2022 року 46,8% підприємств повністю або майже повністю припинили роботу [6].

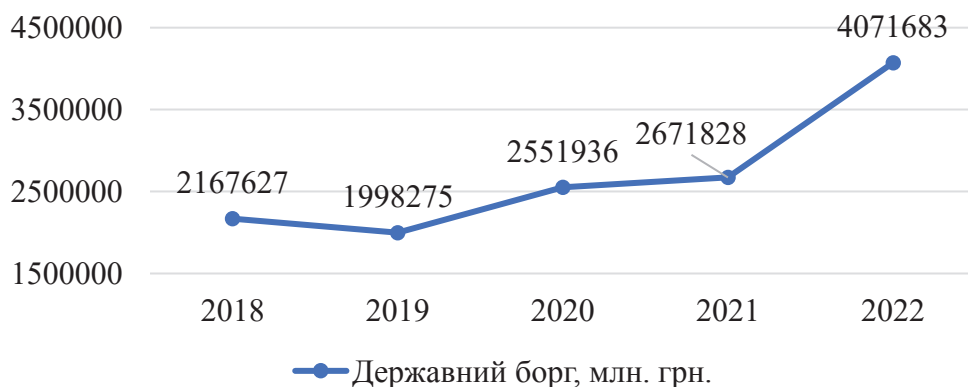
Наступним важливим показником фінансової системи є індекс споживчих цін, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання [4]. Рисунок 2 демонструє стрімке зростання індексу споживчих цін за 2020-2022 рр., хоча у попередній період відсоток знижувався.

Рис. 2. Індекс споживчих цін (рік до попереднього року, %) за 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором за даними [5].

Питання державного боргу та його обслуговування є проблемою для України майже протягом всіх років незалежності, але після початку війни його обсяги значно збільшилися і приріст у 2022 році склав 52,4%, що значно більше, ніж у попередні роки.

Рис. 3. Державний борг України з 2018 по 2022 рр.

Джерело: складено автором за даними [3].

Україні не вистачає власних надходжень через потребу в коштах на оборону, що призводить до кредитування держави іншими країнами.

Наведені дані дають змогу зробити певні висновки. Повномасштабне вторгнення завдало значних збитків економіці України. Рівень ВВП на душу населення за досліджувані 5 років свідчить про низькі показники розвитку економіки. Кількість виробленої продукції суттєво зменшилась, що привело до зниження кількості експорту у 6,5 разів. Відповідно, рівень життя населення також понизився. Негативно впливає на економічний розвиток країни і високий рівень інфляції, який порушує виробничий та інвестиційний процеси. В свою чергу, на зростання інфляції та уповільнення темпів росту ВВП впливає збільшення боргу. Стрімке зростання державного боргу розпочалося в результаті активних бойових дій і через потребу держави у додаткових коштах на підтримку оборони та забезпечення цілісності і безпеки країни.

Для подальшого розвитку фінансової системи держави необхідно визначити такі вектори в фінансовій політиці:

1. Для покриття збитків від війни і, відповідно, для збільшення ВВП на душу населення, потрібно заохочувати активний інвестиційний розвиток.
2. Для зниження рівня індексу споживчих цін потрібно залучення операцій суб'єктів реального виробничого сектору економіки.
3. Для зменшення державного боргу необхідно ефективно управляти коштами і рівнем корупції завдяки більш прозорій процедурі і звітності використання грошових фондів держави.

Збільшення обсягів виробництва і утримання інфляції призведе до стабілізації фінансової системи.

Ефективне функціонування фінансової системи держави залежить від налагодженості фінансових відносин у суспільстві, а також від дієвості фінансового механізму, за допомогою якого реалізується фінансова політика держави [7]. Важливо відзначити, що фінансова політика під час воєнного стану має бути добре розробленою і зорієнтованою на досягнення національних цілей безпеки і стабільності.

Список використаних джерел

1. Валовий внутрішній продукт. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (дата звернення: 27.09.2023).
2. ВВП на душу населення - що це таке, визначення та поняття. Economy-Pedia.com. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11038647-gdp-per-capita> (дата звернення: 22.09.2023).
3. Державний борг України. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/> (дата звернення: 27.09.2023).
4. Індекс споживчих цін. Держстат України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/imf/meta/ZenP.html> (дата звернення: 30.09.2023).
5. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators> (дата звернення: 22.09.2023).

6. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування. Центр розвитку інновацій. URL: <https://cid.center/the-state-and-needs-of-business-in-wartime-survey-results/> (дата звернення: 25.09.2023).

7. Татарин, Н.Б., Єзерська, У.М. Модернізація фінансової політики України в умовах сьогодення. Молодий вчений. 2022. №6 (106). С. 75-78. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5361/5254> (дата звернення: 26.09.2023).

Філіппов Олександр Володимирович,
аспірант,
кафедра організації і управління будівництвом;
Київський національний університет будівництва і архітектури

ВПРОВАДЖЕННЯ ВІМ В УКРАЇНІ – ІНФОРМАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ БУДІВНИЦТВА: ДОЦІЛЬНІСТЬ, КОНЦЕПЦІЯ ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

Використання ВІМ у будівництві є довгостроковим процесом. Залежно від політичних, економічних та технічних умов до нього можуть вноситися певні корективи. За дотримання основних принципів, на яких було розроблено ВІМ, можлива ефективна реалізація концепції. Чи не пошук власного унікального шляху, а використання передового досвіду впровадження ВІМ у будівництві є найбільш ефективним варіантом, спираючись на позитивний та негативний досвід інших країн. Інформаційне моделювання будівель (Building Information Modelling, BIM) – це спільне використання цифрових уявлень побудованого середовища для підтримки процесів проектування, будівництва та експлуатації, а також забезпечення надійної основи прийняття рішень [1].

Інформаційна модель будівлі (Building Information Models, BIMs) - це набір структурованих та неструктурованих інформаційних контейнерів [2] (наборів даних) у рамках цілісної інформаційної системи, що містить необхідні фізичні, геометричні, функціональні та інші характеристики об'єкта і є джерелом документів (проектної документації, кошторисів і т.д.), пов'язаних з життєвим циклом об'єкта. Зміст інформаційної моделі будівництва аналогічний змісту проектного документа [3] плюс додаткові дані. Принципи впровадження ВІМ-технологій та реалізації концепції ґрунтуються на Угоді про асоціацію з ЄС.

1. Принцип недопущення створення законодавчих та технічних бар'єрів на користь будь-якої заінтересованої сторони під час впровадження ВІМ щодо розробок, програмного забезпечення, експертизи тощо.

2. Принцип гармонізації міжнародних та європейських стандартів замість розробки власних стандартів.